

بیمارستان شهید محمد منتظری

نجف آباد

واحد آموزش سلامت

سیاه سرفه

تاریخ تدوین : ۱۳۹۸ / ۰۹ / ۲۰

تاریخ بازنگری : ۱۴۰۴ / ۹ / ۱۶

تاریخ بازنگری بعدی : ۱۴۰۷ / ۹ / ۱۶

کد : MH.BR.PE.PED.۱۱۸

واحد آموزش به بیمار

سیاه سرفه یکی از خطرناک ترین بیماری های کودکان بخصوص در سنین زیر یک سال است. این بیماری توسط یک باکتری به نام بوردتلایپرتوسیس ایجاد می شود. این باکتری سبب انسداد مجاری هوایی توسط ترشحات مخاطی (موکوس) می گردد.

شروع این بیماری به صورت یک سرماخوردگی معمولی است. به تدریج سرفه ها شدید تر شده و به صورت حمله ای بروز می کنند و سبب دشواری تنفس می گردند. به دنبال یک حمله ی شدید سرفه (که می تواند حتی تا یک دقیقه نیز طول بکشد) ، کودک یک دم صدا دار را انجام می دهد و بر اثر ورود هوا به داخل حنجره ی متورم ایجاد می شود. در بچه های کوچکتر که قادر به تنظیم تنفس خود نیستند، این مشکل می تواند کُشنده باشد. گاهی اوقات به دنبال یک حمله سرفه، استفراغ رخ می دهد. فاز سرفه در این بیماری می تواند تا ده دقیقه نیز به طول بیانجامد. همچنین احتمال ابتلا به سایر عفونت های تنفسی مثل پنومونی (ذات الریه) یا برونشیت به دنبال این بیماری وجود دارد.

امروزه با تزریق واکسن سیاه سرفه شیوع این بیماری کاهش یافته است .

عوارض احتمالی واکسن سیاه سرفه عبارت اند از:

درد محل تزریق، تورم و قرمزی و واکنش های سیستمیک مثل تب، گریه مداوم ، گیجی و استفراغ، بسیار به ندرت دیده می شود. این عوارض در طی چند ساعت پس از تزریق واکسن مشاهده می شوند و خود بخود و بدون بر جای گذاشتن عارضه ای پایدار برطرف می شوند. همچنین ممکن است از هر ۱۷۵۰ نفر، یک نفر دچار تشنج شود. تشنج معمولاً ۴۸ ساعت پس از تزریق واکسن رخ می دهد و خود به خود از بین میرود این عارضه در کودکانی که سابقه فامیلی تشنج دارند بیشتر رخ می دهد اما سبب بروز صرع (حملات تکرار شونده تشنج در سال های بعد) و یا عارضه مغزی پایدار نمی شود. سیاه سرفه بیماری خطرناکی است و بخصوص در بچه های کوچک می تواند سبب ایجاد عفونتهای مکرر ریوی شود.

علائم احتمالی سیاه سرفه:

- علائم سرماخوردگی شامل تب، آب ریزش بینی، درد و کوفتگی.
- سرفه های قطاری همراه با تلاش کودک برای تنفس
- استفراغ به دنبال حملات سرفه،
- بی خوابی به دنبال سرفه های مکرر در شب.

اقداماتی که شما می توانید برای کمک به کودک انجام دهید:

در طی یک حمله سرفه، کودک را همان طور که گفته شد بنشانید و سعی کنید او را آرام نگهدارید زیرا اضطراب و وحشت، حملات سرفه را بدتر می کند. همچنین کودک را تشویق کنید تا خلط خود را خارج کند

۱- اگر کودک به دنبال یک حمله سرفه استفراغ کرد، پس از آن کمی غذا و مایعات به وی بدهید و او را مستقیم بنشانید تا به این ترتیب مواد ضروری و مایعات به بدن وی برسد؛

۲- تا زمان بهبود کامل اجازه بازی های سنگین به کودک ندهید؛ زیرا فعالیت زیاد مجدداً حملات سرفه را تحریک کرده و وی را خسته می کند؛

۳- کودک را از دود سیگار و هوای آلوده دور نگه دارید؛

۴- بدون تجویز پزشک به کودک داروی ضد سرفه ندهید؛

۵- در سیاه سرفه معمولاً در فواصل بین حملات سرفه، حال عمومی کودک خوب است. اگر بعد از پایان حملات سرفه، کودک بدحال به نظر برسد و یا به دشواری تنفس کند باید سریعاً با پزشک خود مشورت کنید زیرا ممکن است یک عفونت ثانویه مثل پنومونی یا برونشیت وجود داشته باشد.

موارد منع مصرف واکسن

سیاه سرفه:

- سابقه فامیلی تشنج
- سابقه فامیلی عوارض به دنبال واکسن
- سابقه فامیلی مرگ ناگهانی نوزاد
- در کودکانی که یک بیماری عصبی زمینه ای شناخته شده یا مشکوک دارند

توجه توجه:

بچه های کوچک مبتلا به سیاه سرفه باید به طور دقیق تحت نظر باشند، از این رو ممکن است لازم باشد که این بیماران به بیمارستان فرستاده شوند تا تحت مراقبت باشند و دچار کم آبی و کمبود اکسیژن نشوند.